

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . 28.—
za pol leta . . . 13.—
za četrt . . . 6.50
za en mesec . . . 3.20
za hemdijo celoletno . . . 28.—
za ostale insematve . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . 28.40
za pol leta . . . 11.20
za četrt . . . 5.60
za en mesec . . . 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

Inserati:

Enostolna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 v
za trikrat . . . 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane enostolna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenemki nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopis ne se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejema. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprojema naročnine, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Hribarjeva nepotrditiv
delo liberalne stranke.

HRIBAR VJET V LASTNIH MREŽAH.

Od posebne strani sprejememo sledeča zanimiva pojasnila.

Ze dalje časa je obstajala nagnjenost na merodajnih mestih, odreči potrjenje zopetni izvolitvi Hribarja ljubljanskim županom. Slučajno je zvedela o tem razpoloženju S. L. S. in je takoj po svojem načelniku na vseh odločilnih mestih — t. j. pri deželni predsedniku baronu Schwarzu, ministru za notranje zadeve baronu Härdtlu in pri ministrskem predsedniku baronu Bienertu v imenu avtonomije protestovala najodločneje zoper nepotrditiv. Ta rezki protest, ki je prišel merodajnim krogom povsem nepričakovan, je močno omajal označeno razpoloženje in zapihal je ravno nasprotni veter: Hotelo se je omogočiti potrditev in zahtevati od Hribarja le neke garancije za objektivno izvrševanje prenešenega delokroga, zlasti agend okrajnega glavarstva za mesto Ljubljana, pa tudi v zadevi policijskih poslov. — Vladi je bilo zelo na tem, izogniti se konfliktu, ki je bil, ko je zavzela S. L. S. svoje decidirano stališče, sposoben, še poostriši notranji politični položaj. Toda premagati so bile za vlado še velike ovire. — A za vladno razpoloženje so izvedeli tudi liberalni poslanci, zlasti Ploj. Hribar in po njih vsi merodajni faktorji liberalne stranke. Sklenili so, da treba nepotrditiv preprečiti z vsemi sredstvi. Prišli so do zaključka, da se je treba lepe delati na zgoraj. Zato so začeli v svojih listih pisati zoper obstrukcijo, za katero so bili preje sami glasovali in napadli so iz zasede poslance S. L. S., ki so z največjo požrtvovalnostjo bili izvršili soglasni sklep jugoslovanskega vseučiliškega kluba. Skratka: slov. in hrv. liberalci so se začeli ponujati vladi kot pomožna kohorta za vse — v nadi, da bo potem vlada predlagala potrditev Hribarjeve volitve. Zato je tudi Bienert že začetkom julija vedel povedati zaupnikom nemških strank, da sta Hribar in Ploj zoper obstrukcijo, a da se bojita Šusteršiča. Naznanil mu je bil to poslanec Ploj, ki je bil sploh posredovalec med liberalci in vlado. — Paralelno je vplival na liberalne slovenske in hrvatske poslance strah pred

razpustom državne zbornice, s katerim je Bienert pustil pretiti nekatere zaupnike iz nemško-liberalnega tabora, zlasti pa svoje glavno glasilo »Neue Freie Presse«. Liberalci — slovenski in hrvatski so se kar brez-pogojno ponudili vladi. — Toda učinek je bil ravno nasproten nameravanemu. Merodajni krogi so iz tega presenetljivega početja liberalcev sklepali, da liberalna slovenska stranka ne zasluži nobenega resnega uvaževanja, da namreč prenese in mora prenašati vsak udarec, naj bo še tako hud ali žaljiv, ker nima nobene moči več. In tako je hitro čez noč padla končna odločitev zoper potrditev.

V vladnih krogih se računa z vso sigurnostjo, da bo liberalna stranka odnehala, pustivši Hribarja pasti in izvolivši drugega župana v osebi dr. Tavčarja. Menda je dobila vlada v tem smislu že gotova dragocena zagotovila.

A tudi dr. Tavčar bo moral, da doseže cesarjevo potrjenje, izpolniti gotove pogoje. Moral bo točno desavuirati svoje svojedobno stališče ob september-skih dogodkih leta 1908 in moral bo tudi dati osebno satisfakcijo deželnemu predsedniku baronu Schwarzu. — Znano je, da je dr. Tavčar od septembra 1908 sem pretrgal vsak osebni stik z baronom Schwarzom. — Ako postane župan, izvršuje obenem delokrog okrajnega glavarja za mesto Ljubljana in kot tak je podložen deželni predsedniku. To pa zahteva spoštljivo razmerje župana do deželnega predsednika. — Oblika za to poravnanje starih računov se je že našla.

Hribar pa se je vjel v lastnih mrežah — deloma tudi v Plojevih — njegovega županovanja je konec. Razpusta občinskega sveta liberalna stranka ne prenese.

Zagonetne razmere na
Goriškem.

Nečuvane so res drznosti, ki si jih na Goriškem dovoljujejo nekateri svobodomiselní učitelji. Kje vendar bi dobili učitelja, ki bi se v šoli spravil na lastnino učencev, ki bi svetinjico Mater božje strgal z vratu in jo vrgel v pljuvalnik, kakor je n. pr. to napravil učitelj Štrekelj v Komnu? Kje vendar bi dobili učitelja, ki bi začel komandirati kar v cerkvi in bi s posebnim uradnim odlokom katehetu prepovedoval, da šolskim otrokom ne sme dajati v poljub relikvije sv. Alojzija, kakor si

je to dovolil Bajt v Solkanu? Kje vendar bi dobili učitelja, ki bi v svoji drznosti šel tako daleč, da bi pri šolski oblasti vložil celo posebno uradno obtožbo proti katehetu, ki šolske otroke navaja k večkratni sveti spovedi, kakor je to 24. januarja 1909 napravil isti učitelj Bajt v Solkanu? In ki bi se v tej obtožbi drznil rabiti uradno naslednje gorostasne in nezaslišane izzivajoče besede, ki jih ponatisnjene čitamo v zadnji številki »Novega Časa«: »Napeljal je (katehet namreč) nekatere (otroke), da hodijo k spovedi vsako drugo nedeljo. Tako postopanje povzročuje, da otroci izgubijo mnogo časa za pretirani verski pouk in verske vaje, ter so za šolski pouk malomarni, leni in topi.«

Ali niso to nezaslišani škandali, ki se kupičijo še bolj ob pogledu, da zahajajo svobodomiselní učitelji noret na tista javna deset- in dvajsetvinarska plesišča, ki so vir moralne podivjanosti in posurovelosti med mladino obojega spola; da svobodomiselní učitelji dopuščajo, da celo šolski otroci po takih plesiščih divjajo do pozne ure po noči? In ti škandali v vrstah liberalnega učiteljstva na Goriškem so dalje nezaslišani še mnogo bolj radi tega, ker se nikjer ne opaža najmanjšega sledu, da bi pristojni odločujoči činitelji skušali napraviti tukaj kak red. Učitelj Bajt se je drznil zgornje vsako krščansko zavest skrajno žaleče besede napisati v uradni vlogi do okrajnega šolskega sveta v Gorici in nihče ni vstal, ki bi zahteval, da se tega človeka disciplinira; nihče ni z vso ogorčenostjo protestiral proti njegovi nezaslišani drznosti, niti tisti, ki bi to morali storiti.

Nekaznovan je Bajt smel to napraviti! Nekaznovan je Štrekelj svetinjico Mater božje pred celo šolo strgal deklici z vratu in jo vrgel v pljuvalnik! Nekaznovani ostajajo učitelji, ki s svojim zgledom kar zaporedoma grešijo proti § 74. in 77. odredbe učnega ministrstva z dne 29. septembra 1905. In če se jim kaj zgodi, tedaj se jim izreče kaka malovredna graja, ki je v svojih okolnostih skoraj bolj podobna priznanju in bodrilu, naj še dalje delajo, kakor so delali! To se je, kakor govorijo, tudi pri Bajtu napravilo za vse tiste skrajno izzivajoče čine, ki si jih je proti fundamentalni zahtevi ljudskošolske postave drznil napraviti!

Kaj neki mislijo odločujoči šolski činitelji na Goriškem, Rebek, Attems kot predsedniki okrajnih šolskih svetov, nadzorniki Finžgar in Kante itd.?

Kaj neki delajo še drugi višji odločujoči šolski činitelji?

Po § 36., al. a) ima v smislu tozadevnih šolskih postav z dne 8. februarja 1869, veljavnih za Goriško in Gradišansko, deželni šolski svet pravico in dolžnost: čuvati nad okrajnimi in krajnimi šolskimi sveti; ima v smislu § 50. državne šolske postave z dne 14. maja 1869 pravico, definitivno nameščati na javnih ljudskih šolah voditelje, učitelje in podučitelje itd. In po § 48. državne šolske postave z dne 2. maja 1883 se smejo kot odgovorni šolski voditelji samo taki učitelji nastavljeni, ki se morejo izkazati, da so sposobni učiti veronauk večine učencev pri zadevni šoli. In § 1. državne ljudsko šolske postave z dne 14. maja 1869 zahteva verskonravno vzgojo otrok in § 74. in zgoraj citirane odredbe zapovedujejo učiteljem, da skrbijo za verskonravno vzgojo otrok v šoli in zunaj šole, kar suponira, da mora biti učitelj-vzgojitelj tudi sposoben otrokom tako vzgojo podajati!

Kako je vendar mogoče, da pride ob teh jasnih določbah kak Bajt kot voditelj na ljudsko šolo v Solkan in da more sploh tam kot tak ostati? Kake je mogoče, da se učitelji a la Štrekelj, da se učitelji plesavci morejo imenovati za definitive, da morejo sploh še v službi ostati? In vendar obstoji goriški deželni šolski svet iz mož, ki se v pretežni večini katoliškega prepričanja. Imamo v njem poleg treh deželnih šolskih nadzornikov, ki pa kot referenti nimajo glasovavne pravice, poleg dr. Kauerja namreč, dr. Matejčiča in prof. Ravalico, ces. namestnika Hohenlohe kot predsednika deželnega šolskega sveta, potem dva člana učiteljstva vladnega svetnika Simziga in šolskega svetnika Križniča, dva zastopnika cerkve: msgr. dr. Faidutti in prof. dr. Zorna, in dva zastopnika deželnega odbora: deželnega glavarja dr. Pajerja in dr. Gregorčiča. Imamo torej v njem tri katoliške akademično izobražene duhovnike in dva lajika, o katerih je znano, da nista liberalca; imamo torej v deželni šolskem svetu pretežno večino mož katoliškega prepričanja.

Kako je moglo ob tem dejstvu priti do tega, da morajo ravno krščansko misleči učitelji toliko bridkega prestajati na Goriškem in da se svobodomislecem tako dobro godi; da se krščansko misleči učitelji v smislu svojega verskega prepričanja skopaj ganiti ne smejo, če nočejo biti insultirani od »kolegov« in da smejo svobodomiselní

LISTEK.

Deklè z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalje.)

XVI. POGLAVJE.
Sanhedrim.

Judovski vojaki so vlekli Mirijam po temnih ulicah in hiteli dalje po strmih potih polnih razvalin. Morali so hiteti, kajti na bojišču zadaj za njimi, ki ga je razsvitljeval ogenj gorečih poslopij, je že divjal srdit boj. Rimljani, ki so jih judje onega dne pregnali iz tega dela mesta, so se pod zavetjem noči vrnili z veliko premočjo in zopet osvojili prostor, ki so ga bili izgubili, podili so jude pred seboj in jih skušali odrezati od trdnjave v templju in od onega dela Gorenjega mesta, ki so ga še držali.

Oni oddelek Judov, ki je peljal Mirijam seboj, se je obrnil proti templju, kamor pa niso mogli priti od severa ali vzhoda, ker so bili zunanji dvori Svete hiše ž v rokah Rimljanov. Bili so zato primorani narediti velik ovinek skozi Gorenje mesto. Na tej poti so se

moralí enkrat skriti, ko jim je prišel nasproti velik oddelek Rimljanov. Kaleb jih je hotel napasti, ostali častniki so pa dejali, da jih je premalo in so preveč utrujeni; zato so skoro cele tri ure ležali skriti, predno so mogli zopet dalje. Tako se je že skoro danilo, ko so stopali čez ozki most in skozi močna vrata, ki so vodila v notranji oddelek templja. Takoj so utaknili Mirijam v ozko celico in jo vanjo zaklenili.

Mirijam se je vsa utrujena zgrudila na zemljo. Rada bi bila počivala, vendar ni mogla, kajti njena glava je bila kakor ogenj. Ako je za hip zatisnila oči, takoj je videla pred seboj razne strašne prizore zadnjih dni; čula je glasove zmagovalcev, zdela se ji je, da sliši, kako stokajo umirajoči, pred vsem pa je videla pred seboj Marka, vsega v krvi. Ob tem jo je prevzela vesela, jasna misel, da je rešila Marku življenje, četudi mora zato svoje lastno življenje darovati.

Dobro je bilo za Mirijam, da ni videla, kaj se je zgodilo na drugi strani velike skale, da ni gledala kako je Nehušta obupno bila z rokama ob skalo in iskala s prsti razpoko in si pri tem roki ranila do kosti. Dobro je bilo, da ni slišala Marka, ki se je zopet zavedel, pa ni mogel vstati, kako je obupaval in divjal, ko je zvedel, da je Mirijam za-

šla judom v roke. Vsled tega strašnega udarca se mu je bolezen hujšala in več tednov je ležal v nezavesti in visel med življenjem in smrtjo.

Mirijam je vedela kaj je storila, ker je rešila rimskega poveljnika. Kedor v vojski kaj takega stori, zasluži smrt. To tudi njej prisodijo Judje tembolj, ker jih bo za to hujškal ljubosumni Kaleb v svojem smrtnem sovraštvu ki ga je gojil proti Marku.

Mirijam je bila na vse pripravljena, tudi na smrt. Kaj pa je imelo še življenje za njo lepega? Z Markom se ne more poročiti, ker ni kristjan, druge želje pa ni imela na svetu. Rada umre, da morda tem uspešnejše iz nebeskih višav čuva nad Markom, moli zanj, da se vsaj v nebesih združita.

Ta misel jo je krepila in snela si je prstan, poljubila ga je in ga skrla v lasce. Zelela je, da bi ohranila ta prstan do smrti. Biserov pa seveda ni mogla skriti, zato jih je v duhu darovala Bogu, če bodo tudi krasili drugo žensko, ki ničesar ne ve o njenem Marku.

Mirijam nato poklekne in moli z ono živo in preprosto vernostjo in gorečnostjo, ki je bila dana prvim otrokom Cerkev. Molila je za Marka, da bi okrevail in ne pozabil na njo in da bi ga obsijala luč resnice, za Nehušto, da

bi utolažila svojo žalost in za sebe, da bi ji bila smrt mila in vstajenje srečno.

Po dokončani molitvi si je Mirijam zaželela počitka. Toda komaj je zadremala, zbudijo jo tihi vzdih; zdela se ji je, da jih sliši iz drugega kota celice. Soba pa je bila temna, le skozi male okence nad vrati je prihajalo neka; svetlobe v ječo. Videla je pred seboj v somraku starčka z belimi lasmi in sivobelo brado. V strahu, vendar s pogumom se mu približa in zagleda pred seboj živ kostenjak. Obraz je bil starčku ves naguban, rmena koža je visela okosteh, čuden obraz, vendar se je Mirijam zdel znan. Da, to je bil Teofil bivši predsednik esenske zveze, ki je bil od mladih let njen prijatelj in učitelj, ko je še vsa srečna živela med Esenci. Njega je tudi našla med Esenci v votlini. Pred kakimi desetimi dnevi se je podal iz jame, dasi so mu odsvetovali navzil bi se bil rad čistega zraka in zvedel novic v mestu. Tedaj je bil še čvrst in zdrav, akoravno bledega obraza, ker je bival pod zemljo. S tega pota se ni več vrnil. Razno so ugbali o njem, da je pobegnil na deželo, da se je podal k Rimljanom, da so ga Simonovi ljudje ubili. Sedaj ga je pa Mirijam našla tu v ječi.

»Teofil, kako si ti zašel na ta strašni kraj?«

učitelji toliko storiti, kar lahko ubija versko prepričanje v ljudstvu in verskonravno vzgojo otrok? Kako je tudi do tega moglo priti, da so postajali definitivni podučitelji, učitelji in voditelji možje, čijih svobodomiselnih miselnosti in nastopanje je kar kričalo, da niso poklicani, ne sposobni otrokom podajati v šoli in zunaj šole verskonravno vzgojo, kakor jo zadevne postavne določbe opetovano izrecno zahtevajo. Kako more verskonravno vzgojo otrokom podajati mož, ki po svojem svobodomiselnstvu vse zameta, kar more negovati verskonravno vzgojo? Tak mož — in to je princip, ki se ga drže na Dunaju in ki je edino pravi — sploh nima ne poklica, ne sposobnosti za stan vzgojitelja in učitelja, kakor si ga naše obstoječe postavne predstavljajo.

In kako naj si končno še razlagamo okolnost, da cvete svobodomiselnstvo tako drzno in nekaznovano med goriškimi liberalnimi učitelstvom?

Ali ni vse to zagonetno?

Izlet in romanje tobačnega delavstva na Trsat.

Ljubljana, 29. avg.

Zadnji izlet tobačnega delavstva, bo gotovo ostal vsem udeležencem v prijetnem spominu. V soboto popoldne ob pol treh nas je odpeljal poseben vlak in nekaj minut čez 6. uro smo bili že na Reki. Na Trsat smo prenočili; v nedeljo zjutraj ob šestih je imel č. g. Franc Kerhne primeren govor in sveto mašo. Nato smo si ogledali razvaline Frankopanskega grada in uživali lep razgled na morje in mesto Reko. Okoli 10. ure se je odpeljal en oddelek izletnikov v Opatijo, kjer so si ogledali to krasno letovišče. Drugi smo se pa odpeljali s posebnim hrvaškim parnikom »Frankopan« na morje; vozili smo se mimo obrežja Voloske, Opatije in Lovrane in zopet nazaj na Reko. Imeli smo tudi to posebno srečo, da so se mudile ravno te dni tri ruske bojne ladje v kvarnerskem zalivu. Naš kapitan je bil tako prijazen, da nas je peljal skoro tik teh ladij, da smo imeli priliko si ogledati ladje vsaj od zunaj. Popoldne smo si ogledali nekoliko mesto Reko, ki pa ne nudi človeku veliko zanimivosti. Posebno velik vtis je napravilo morje na tiste, ki so ga prvič videli. Ob pol šestih smo se zopet odpeljali in dospeli na večer srečno v Ljubljano. Bilo je veliko petja, veliko veselja in živahnosti, tako da smo bili vsi zadovoljni. Posebno hvalo smo dolžni očetom frančiškonom na Tersatu, ki so nas tako lepo sprejeli, in pa južni železnici, ki nam je preskrbela tako lepe, čedne vozove, da smo se prav komudno vozili.

Kolera.

Sanitetni departement notranjega ministrstva javlja, da razen slučajev Held in Hoffmann ni naznanjenih novih slučajev kolere. Dunajsko zborna poveljništvo je ukazalo, naj se v vsaki vojašnici sestavi zdravstvene komisije. V Pragi so internirali fotografa Klaka iz Krakova, ki je sedel v vlaku zraven neke ženske, ki so jo tudi internirali, ker sumijo, da je obolela na bo-

lezni z znaki kolere. V Pardubicah so internirali rodbino čevljarja Rostova ob Donu, ker je žena šla večkrat v kloset. Internirane osebe na Češkem bodo opazovali pet dni. V Zagrebu se morajo javiti tekom ene ure vsi potniki, ki se pripeljejo iz Reke, Ljubljane ali iz Trsta. Če tega ne store, bodo morali plačati kazen do 200 kron.

V soboto je »Slovenski Narod« objavil razburljiv članek, v katerem je pisal: »V ljubljanski garnizijski bolnici vlada razburjenje. Kakor se čuje iz zdravniških krogov, imajo tam nekaj slučajev, ki jim delajo veliko skrbi, nekaj bolnikov, pri katerih so se pojavili znaki kolere.« — To nepremišljeno pisanje je povzročilo mnogo razburjenja po Ljubljani. Mi pa smo bili takoj prepričani, da kolere v Ljubljani ni in je ne bo, ker kadarkoli je »Narod« kaj prerokoval, tistega gotovo ni bilo. »Narodu« je bilo samo za to, da napravi senzacijo, če tudi z neresnico, zato je nad svoj članek debelo natisnil »Kolera v Ljubljani?« Tako delajo v tako resnem času ljudje, ki na polna usta kriče, »da skrbje za Ljubljano.« »Narod« je povzročil s svojo »senzacijo«, da je vest »o koleri v Ljubljani« zašla med svet in da bo Ljubljana radi tega jako trpela na tujem prometu, če se tudi danes »Narodovo« vest odločno dementira. Trgovci in obrtniki naj se za posledice takega nepremišljenega pisanja zahvalijo »Slovenskemu Narodu«!

V Ljubljani in okolici je le griža in če se pri tem govori o »znakih kolere«, je to sicer silno »znanstveno«, pa ravno tako neumno. Med vojaki se pa vsako leto pojavljajo slučajji griže, ker jedo na vajah časih nezrelo sadje. Iz te »griže« napravljati »kolero« po Ljubljani, morejo v časopisju le brezvestneži, bolje in resničnejše bi morda napravili, če bi zapisali, da se je kolere v Ljubljani bati edinole jutri — na magistratu po županski volitvi

Po Hofrichterjevemu zgledu.

V soboto smo poročali, da sta zakonska Kastellitz na Dunaju skušala zaradi neke porabljene dedščine zastrupiti sorodnico Moravekovo v Lipnici na Stajerskem, kateri sta poslala za god zastrupljene bonbone. Kastellitzeva so aretirali in izročili dunajskemu deželnemu sodišču. O tej aferi se še poroča: Ko je Moravekova v Lipnici dobila poslano bonbone, se je v mnenju, da jih je poslala Kastellitzeva, takoj pismeno zahvalila. Kastellitzeva pa je odgovorila, da ne vé ničesar o bonbonih. Ko se je po strupenem užitem bonbonu pokazal učinek strupa, se je Moravekova ironično zahvalila v nekem pismu, v katerem je opisovala učinek. Nato je odgovorila Kastellitzeva žena, da vendar ničesar ne vé o bonbonih, bržkone je Moravekova pod vtisom Hofrichterjeve afere in si samo domišljuje o učinkih bonbona. Mogoče je jedla slabo meso itd. V petek so zakonska Kastellitz aretovali, v soboto pa je po daljšem tajanju Kastellitzeva žena priznala, da je poslala Moravekovi zastrupljene bonbone z namenom usmrtiti jo, da bi ji ne bilo treba plačati Moravekovi obresti od denarja, ki ga

ji je slednja izročila v varstvo, katerega pa so Kastellitzevi že davno porabili. Izjavila je, da o njenem činu ni ničesar vedel njen mož, ki je v celi zadevi nedolžen. Že v sredi junija je sklenila umoriti Moravekovo in najprimernejši se ji je zdel godovni dan Moravekove, na katerega ji je poslala pod krinko godovnega daru strup. Naslov na zavojček je napisala sama in je nesla tudi sama zavojček na pošto. Poleg njenega moža so obdržali v zaporu tudi 17-letno hčer Berto, ki je učenka trgovskega zavoda v Riedau-u.

Dnevne novice.

+ **Shod v Cirknici.** Kmečka zveza za cirkniški okraj je sklicala shod, ki se je vršil včeraj popoldne v društvenem domu. Shod je otvoril zvezin načelnik g. Marolt, ki je pojasnil zbranim možem, da hoče in mora shod v prvi vrsti protestovati proti vožnji tovornega avtomobila po deželni cesti na Rakek. Shodu je predsedoval g. Korčec. Državni poslanec g. Gostinčar je podal kratko zgodovino boja voznikov in deželnega odbora proti avtomobilu, ki utegne provzročiti mnogo nesreč in odvzeti premnogim domačim voznikom potrebni zaslužek. Ves upor je bil doslej brez uspeha, ker ministristvo je dovolilo vožnjo s tovornim avtomobilom. Govornik je nato poročal o delovanju državnega zbora in obstrukciji jugoslovanskih poslancev proti italijanski pravni fakulteti. Končno je podal več nasvetov glede organizacije kmečkega in delavskega stanu ter dobrih časnikov. Poslanec dr. Žitnik je v daljšem govoru pojasnil vse važnejše načrte zakonov, ki jih je sklenil deželni zbor v povzdigo deželne kulture, slabe državne in deželne finance ter izredni pomen 80letnice našega vladarja. Na predlog g. župana Lavriča so zborovalci z živahnim odobravanjem soglasno odobrili naslednji resoluciji: 1. Posestniki iz Cirknice in okolice, zbrani na današnjem shodu Kmečke zveze, najodločneje protestujejo proti temu, da bi po cirkniški cesti vozil avtomobil, dokler bi ta vožnja ne koristila prebivalstvu sploh, marveč le nekaterim bogatašem in dokler se cesta ne razširi tako, da vožnja ne bode nevarna življenju ljudi in živine. 2. Zbrani volivci izrekajo poslancem S. L. S. najtoplejšo zahvalo za njihovo skrbno delovanje v korist slovenskega ljudstva, odobravo njih odločni nastop v državnem zboru za pravice slovenskega jezika v šoli in jim izražajo popolno zupanje. — Po shodu so volivci poslancema izražali razne želje glede krajevnih potreb.

+ **Shod na Temenici** je priredila včeraj »Kmečka zveza« za višnjegorski okraj. Predsedoval je župan temeniški Fajdiga. Dr. Lampe je poročal o delovanju deželnega zbora in razlagal nove postavbe, zlasti cestno postavbo in predlog za stanovsko zastopstvo poljedelcev. Poslanec Mandelj je priporočal organizacijo, pristop h »Kmečki zvezi« in kmetijsko društvo, ki naj stopi v zvezo z deželnim odborom glede podpore živinoreji, zboljšanja travnikov, kmetijskih strojev itd. O tem se je vršil razgovor, ki se ga je udeležilo več

Mirijam oči, ko je pokleknila ob mrliču in mu zatisnila trudne oči.

Ni pa še opravila svojih molitev za rajnega, ko vstopi v sobo častnik, rekoč: »Pojdi, sodniki te kličejo, da te sodijo.«

»Kdo me bo sodil?« vpraša Mirijam.

»Člani Sanhedrima, kolikor jih je še ostalo,« odgovori. »Le urno za mene; sedaj nimamo časa, da bi se razgovarjali.«

In Mirijam je vstala in šla za njim preko velikega dvora, kjer se je na sredini vzdigoval tempelj v vsem svojem sijaju in veličastvu. Mej potom je opazila, da je na tleh vse polno trupel in da se je iznad zunaj ležečih poslopij vzdigoval plamen in dim. Od daleč pa se je čulo vpitje kakor v vojski, gotovo so se boji še vedno nadaljevali.

Peljali so jo v veliko dvorano, kjer je že bilo mnogo sestradanih ljudi — med njimi nekaj žensk z otroci — ki so sedeli molče na tleh ali hodili semintja in upirali svoje oči na tla, kakor da bi tam nekaj iskali. Na vzvišenem prostoru na koncu sobane je sedelo dvanajst ali štirinajst mož v izrezljanih stolih. Može so bili oblečeni v sijajna oblačila, ki so se le slabo prilegala njihovim sestradanim postavam, in njih oči so bile videti plašne, obrazi skrbi polno nagubani. To so bili vsi člani judovskega Sanhedrima, kolikor jih je še ostalo živih.

(Dalje.)

domačinov. K sklepu je zahvalil predsednik poslance S. L. S. za njihovo delo v korist kmečkemu stanu.

+ **Shod J. S. Z.** je imela savsko-jeniška skupina včeraj dopoldne na Savi v delavskem domu. Shod je bil lep. Govorili so V e b a r, dr. Z a j e c in Č e b u l j. Kdor hoče o shodu več vedeti, vzemi v roke prihodnjo »Našo Moč« in beri!

+ **V Domžalah** so včeraj ob ogromni udeležbi ljudstva otvorili »Društveni Dom«, ki je prekrasen spomenik požrtvovalnega dela za ljudsko izobrazbo, ponosna, veličastna stavba, ki bi bila v kras vsakemu mestu. O tej veliki ljudski slavnosti, ki je zbrala včeraj množice ljudstva iz vsega kamniškega okraja in katere sta se udeležila tudi oba poslanca kamniškega okraja dr. K r e k in dekan L a v r e n č i č, pričakujemo še podrobnejša poročila.

+ **Ustanovitev podružnice »Slovenske Straže«** se je izvršila včeraj popoldne po popoldanski službi božji v Hotiču. Na ustanovnem shodu so govorili: akademik g. J e ž, domači župnik č. g. Ivan H r o m e c in g. učitelj Dominik B r i c. Udeležba je bila za mali okraj hvalevredna. Vsa čast vrlim Hotičanom, da so se v tako častnem številu odzvali povabilu, kljub tistim nasprotnikom, ki ne vedo pomena in namena narodnoobrambnega našega društva ter so proti temu delovali. Z ustanovitvijo »Slovenske Straže« so Hotičani pokazali, da se ne menijo za take naše nasprotnike. Zastava »Slovenske Straže« ponosno plapolala tudi v Hotiču. Pristopilo je takoj do 40 rednih udov, ne vstevši podporne ude, pristopajo pa še vedno novi. Za predsednika najnovejše podružnice »Slovenske Straže« je bil soglasno izvoljen posestnik g. A n t o n Š t r u s, za podpredsednika posestnik in lesni trgovec gosp. A n t o n L o v š a, za blagajničarico je bila izvoljena vrla gđna. A m a l i j a Z u p a n č i č, za tajnika č. g. Ivan H r o m e c. Izvoljen je bil tudi širši odbor, v katerem so najuglednejši možje in fantje ter žene in dekleta. Bog živi narodnoobrambno delo najnovejše podružnice!

— **Stari plešejo, kakor mladi gojejo.** »Mladini« so komandirali liberalne voditelje v Belo Krajino. V soboto sta se tja odpeljala bivši župan Hrihar in dr. Triller, kjer sta imela shode, oziroma »volivne razgovore« na Vinici, v Črnomlju in Dragatušu. Na Vinici je predsedoval »narodni radikalec« Mazzele, mož kočevskega rodu, katerega občevalni jezik je nemški. Govoril je liberalni kandidat učitelj Engelbert G a n g l. V Dragatušu se je peljal liberalni kandidat učitelj Gangl v spremstvu agenta Hribarja in dr. Trillerja. Gangl je zabavljaj proti poslancem S. L. S., češ da so glasovali za »kanone«. 400 milijonov naj bi se razdelilo med uboge kmete, pa bi bil raj na zemlji. (V Idriji pa zabavlja čez agrarce, »kmečke oderuhe«, in hoče, da se kmetu vzame in med delavce razdeli.) Povdarjal je »ljubezen do bližnjega« (t. j. kmetje naj bi se zavzeli za zboljšanje plač liberalnim učiteljem), pravil je, da ni treba moliti, ampak delati. Hribar je klatil, da se je denar za belokranjsko železnico porabil za vojaške namene, nekaj je govoril o »lemenatarjih«, ki da hodijo po okraju in agitirajo od hiše do hiše. Prav odurno je govoril nadučitelj K o s e c. Na shodu je bilo okoli 200 ljudi, a le 20 jih je glasovalo za Gangelberta Engla. Tako je liberalna stranka zopet učitelja poslala za »kanonenfuter«, ker noben drug ni hotel biti liberalcem za volivno igračo. Liberalna stranka je postavila Gangla za kandidata, ker so v Beli Krajini liberalni učitelji edini, ki še z njo drže in hoče tako učiteljstvo hujskati, da bi hodili zanjo po kostanj v ogenj. Učitelji se bodo pri tem osmili, že kandidatura Ganglova pa je silno oškodovala vprašanje o učiteljskih plačah. Kmet bo govoril proti volji liberalnega učiteljstva! Za blamažo, ki jo bo doživela liberalna stranka pri volitvi, pa naj se zahvali svojim političnim »mladinom«!

+ **V Črnomlju** so liberalci priredili shod, ki je pa imel le malo poslušalcev. Ko je začel liberalni govornik odurno zabavljati čez S. L. S., pa so ljudje obrnili shodu hrbet in ga jeli nevoljni zapuščati. Črnomaljši pač vedo, da od liberalcev še nikdar niso nič dobrega pričakali in da se morejo zaneesti le na moše S. L. S.

+ **Mladost — norost.** Včeraj so se pa mladini zmotili. Ker so starini šli agitirati v črnomaljski okraj, so se pa mladini vrgli na novomeški okraj. Tu so pa vsled neznanja volilne geografije jako smešno zašli. Zamenjali so namreč politični okraj Novo mesto s s o d n i m okrajem Novo mesto in tako so se zatekli v Veliko Loko k Šlajpahu, ki pa spada že v dr. Hočevarjev volilni

»Kedo je, ki govori tako nežno in mlo z menoj?« vpraša starec s slabotnim glasom.

»Tvoja učenka, Mirijam.«

»Mirijam! Mirijam! Kaj dela Mirijam tukaj v tej smrtni ječi?«

»Vjetnica sem, učitelj. Toda kaj je s teboj?«

»Vjeli so me, ti zlodeji in ko so videli, da sem čvrst in da ne stradam, zahtevali so od mene, naj jim povem, kje imam svoj živež skrit. Seveda jim tega nisem odkril, ker s tem bi bil spravi v smrtno nevarnost vse svoje brate in tebe. Zato so me surovo mučili in me vrgli v ječo, da bi jim sestradan povedal o svojih zalogah. Toda jaz nisem ničesar izdal, ker sem Esencem prisegel in bil njihov glavar. Sedaj pa sem s svojimi močmi na koncu.«

»Oh, ne govori o tem,« vsklikne Mirijam.

»Da, tako je in za mene je dobro. — Ali imaš kaj živeža?«

»Da, kos suhega mesa in ječmenovega kruha, ki sem ga imela slučajno seboj, ko so me vjeli. Vzemi in jej.«

»Ne, Mirijam, ta želja me je minula, kajti moji dnevi so šteti. Shrani živež, kajti brez dvoma boš tudi ti stradala. Glej, v tem vrču je voda, ki so mi jo dali, da bi dalj časa živel. Pij, gotovo si žejna.«

Milo se je storilo dekletu, ko je videlo, koliko skrbi in ljubezni ji v svojih zadnjih trenutkih izkazuje plemeniti starček. Ni mogla, da ni glasno zajokala.

»Ne jokaj zaradi mene; moje ure so štete, dovolj sem star, da grem počivat za vedno. — Kaj pa je s teboj? Kako, da se tukaj srečava?«

In Mirijam mu je na kratko vse povedala.

Ginjen jo je Teofil poslušal in ob koncu vzdihnil: »Lepo si naredila, Bog te blagoslovi in te varuj v teh stiskah!« Nato je obmolnil in ni več govoril.

Ravno je Mirijam žejna segla po vrču, ko se z ropotom odpro vrata in v sobo prilomastita surova vojaka.

»No, starec, ali si še živ,« se zadere prvi nad njim, »poglej, mesa sem ti prinesel in ti si gotovo lačen. Poduhaj, kako lepo diši; a vgrizni ti ne smeš, dokler nama ne izdaš, kje imaš skrit živež.«

Teofil zmaje z glavo.

»Pomisli,« zakriči mu drugi, »če ne vzameš jedi, moraš do jutri umreti, ker lakota je kruta gospa. — Ná, vzemi, jej in govori!«

»Jaz ne bom jedel in ne bom govoril,« odgovori stari mučenik s slabotnim, zamolklim glasom. »Predno jutri solnce vzide, bom mrtev, in kmalu za menoj ti in vse tvoje ljudstvo in Bog bo vsacega izmed nas sodil po njegovih delih. Skesaj se, kajti ura je blizu.«

Nato sta ga vojaka preklinjala in obsuvala zaradi neljubega jima prerokovanja. Odšla sta, ne da bi se zmečila za Mirijam v njenem kotu. Ko sta odšla, je Mirijam zopet stopila k starcu, a bil je že mrtev. — Solze so zalile

okraj. Pri Šlajpahu — to je še kraj, koder je prostor za mladine in za njihove manire. Pa tudi tu jim je kanila grenka kaplja v kupo mladinskega veselja, ko so zagledali žandarje in vladnega zastopnika. Mladini takih prič svojega delovanja ne ljubijo. Ribnikar, dr. Oražen in nerodni profesor Jug so storili, kar so mogli, da rešijo mladinsko stvar, pa manjkalo je poslušalcev. Pridobiti pa se ni dalo seveda nič, ker so šli v boj zoper Jarca v okraj dr. Hočevarja. Nazaj grede so sklenili, da se do prihodnjč pojejo učiti volilne geografije kranjske dežele.

+ **Blamirani hofrat.** Nihče se ni v Hribarjevi aferi bolj blamiral in osmešil, kot gospod hofrat Ploj. Od njega je prišel nasvet, pasti po zaključku državnega zbora iz zasede v hrbet S. L. S. in ponujati vladi hlapčevsko službo — da se omeheča merodajna srca v prilog Hribarju. Načrt je bil vreden hofrata in — Hribarja in Masaryka in Trešića in drugih podobnih junakov, imel je to slabo lastnost, da je bil za nič in da je vsled tega popolnoma izpodlelet. Nasprotno: znano je, da je ravno to malodušno in perfidno opčetje dalo vladi pogum, nastopiti brezobzirno zoper Hribarja. Hribar je kaznovan, ker si je dal svetovati od hofratskih možganov. Blamiran in osmešen pa stoji pred vso javnostjo na razvalinah Hribarjeve preteklosti in prihodnosti bistroumni hofrat. — Gospod Ploj je konsterniran, kajti to mu ne gre in ne gre v glavo, da od njega nasvetovana hofratska ponižnost napram vladi in uprav — plojska perfidija napram poslancem S. L. S. ni privedla do zaželjenega uspeha. Zato se je dal »intervjuvati« in brnske »Lidowe Noviny« prinašajo od »uglednega« (?) slovenskega politika, ki pripada liberalni stranki »izjavo, ki je polna sumničanja zoper poslanca S. L. S. in posebe zoper dr. Šusteršiča. Češ, Bienenrth ni samo Nemcem na ljubo udaril po Hribarju, temveč tudi iz prijaznosti do dr. Šusteršiča. Lepa prijaznost, če naredi baš nasprotno onega, kar je dr. Šusteršič zahteval! Toda za konfuzne možgane »uglednega liberalnega slov. politika« je to vse logično. Najlepše pa pride ob sklepu izjave. Tam pravi »ugledni slovenski politik liberalne stranke«, da se bo jeseni videlo, je-li bo de S. L. S. imela en razlog več za opozicijo ali pa enega manj. — Radovednemu gospodu hofratu bodi povedano enkrat za vselej, da je on zadnji, ki ga bo S. L. S. vprašala, kako naj uredi svoje razmerje napram Bienenrthovi vladi. Toliko pa je gotovo, da tako opozicijo, kakor jo dela hofrat Ploj, bi delala S. L. S. samo takrat, kadar bi bila od Bienenrthove vlade kupljena. — Ker pa se S. L. S. ne da kupiti, zato bo njeno postopanje vselej drugačno od tistega, ki bi ga želel g. hofrat. Sedaj naj pa g. hofrat ugiba, kaj stori S. L. S. jeseni. Časa ima dovolj. — To pa hofratu in še marsikateremu slovenskemu liberalcu ne bo šlo nikdar v glavo, da je S. L. S. premagala vse svoje strankarske ozirom in se postavila v tej zadevi zgolj na stališče občinske avtonomije. Tako stališče je za hofratske in druge liberalne možgane veliko previsoko. — Priznanja od liberalne strani ne bo S. L. S. nikdar žela — pa ga tudi nikdar pričakovala ni in ga k sreči ne rabi. — Od cele afe-re ostane na vsak način velika blamaža na hofratskem fraku. To naj služi v tolažbo vsakemu, ki je ob tej priliki potreben tolažbe.

+ **Konfuznost »Slovenskega Naroda«.** »Narod« premišluje že osem dni, kdo je pravzaprav kriv, da ni bila volitev župana Hribarja potrjena. Enkrat je kriv baron Schwarz, drugič zopet Vsenemci, potem zopet mladini v liberalni stranki sami, potem korni poveljnik Potiorek, vsak dan drugi, in nazadnje pridejo seveda kakor zmeraj — klerikalci, ki so sploh krivi vseh nesreč, ki liberalno stranko zadenejo. In zakaj je padel ta sum na klerikalce. Ministrstvo je potrdilo deželno banko, občinsko hranilnico. Pameten človek si bo vsak mislil, da deželni zbori zato zakone delajo, da jih ministrstvo potrdi. Liberalci pa pišejo, da je ministrstvo potrdilo te zakone deželnega zbora samo s pogojem, da se mu da Hribarjeva glava. Mislimo, da je malo poslancev v državnem zboru, ki bi s tako železno doslednostjo pobijali sedanjo vlado; in zato naj bi jih vlada plačala s Hribarjevo glavo, z možem, ki je stal sedanji vladi veliko bližje, kakor naša delegacija? In deželni zbor naj bi napravljaj potrditev svojih zakonov odvisno od kake nepotrditve ljubljanskega župana? Gospodje, kje imate glavo?

+ **Biankinijev »Narodni list«** se zaletava zopet enkrat v »Slovenski klub«, ker je glasoval leta 1907 za avstro-ogrsko nagodbo. — V eni sapi pa povdarja, da je storil ravno isto tu-

di poslanec Hribar, toda Hribarju to odpušča velikodušno, češ, da je stal pod pritiskom razmer. Liberalec lahko stori, kar hoče — g. Juraj Biankini mu rad da odveze. Ne da je pa za nobeno ceno »Slovenskemu klubu«! Vprašati pa moramo, s katero pravico se postavlja Biankini sodnikom nad »Slovenskim klubom« za glasovanje leta 1907. Leta 1907 je bil »Slovenski klub« popolnoma samostojen in je uravnaval svoje postopanje zgolj po koristih slovenskega ljudstva. Velevažne gospodarske koristi slovenskega ljudstva pa so takrat kategorično zahtevale, glasovati za nagodbo in zato tudi Hribar ni mogel drugače, če tudi je v najtesnejši politični zvezi z g. Biankinijem. Sicer pa hrvatski poslanci takrat niti reflektirali niso na pomoč »Slovenskega kluba«. In ravno g. Biankini je bil eden glavnih krivcev, da so bile takrat pretrgane vse zveze med obema jugoslovanskima kluboma. Realna hrvatska politika bi bila zahtevala leta 1907 združiti se z ogromno večino slovenskih narodnih zastopnikov, ne pa s peščico slovenskih liberalcev. A če se g. Juraj Biankini krega radi prijaznega stališča do nagodbe — potem ima veliko več prilike za to v svoji neposredni bližini. Naj se obrne do svojih prijateljev v hrvatski koaliciji in naj jih krega cel dan in celo noč. Hic Rhodus, hic salta! Ta koalicija je kršila pravice hrvatskega naroda, vrgla v koš državno pravo, postavila se na stališče nagodbe in se udingala mažarskemu gospodstvu. In če se je v zadnjem času skregala z banom Tomašićem, katerega je sama spravila kviško, je to storila le radi malenkostnega osebnega vprašanja. In če se ji žrtvuje ena oseba — je takoj pripravljena zopet služiti mažarski vladi. A vse to je g. Juraju Biankiniju po godu. Tam mu je vse prav. Zato se zadirja s tem večjo vehemenco v — Slovensko Ljudsko Stranko, ki reprezentuje ogromno večino bratskega naroda in ki ni žalibog prišla nikdar v položaj spremeniti državnopravne razmere, ki tarejo ravno tako Slovence kakor Hrvate. Hrvaška koalicija pa je pomagala na krmilo Košutom, Wekerlom, Tomašićem in drugim! Prosimo gosp. Biankinija, naj se najpred peča z razmerami v kraju, ki mu je najbližji. — S. L. S. pa je pokazala pri vsaki priliki, da je najvažnejši faktor v boju za pravice ne le slovenskega, temuč tudi hrvatskega naroda. In eno stoji: da so državne pravice Hrvatov v resnici veliko bolj pri srcu Slovenski Ljudski Stranki, kakor celemu vladnemu kvartetu, katerega tako nespretno dirigira g. Juraj Biankini.

+ **Podržavljenje okrajnih šolskih nadzornikov.** Z Dunaja se poroča, da namerava naučni minister grof Stüggkh nastaviti okrajne šolske nadzornike kot državne uradnike. Vsem deželni šolskim svetom je poslal okrožnico, v kateri naglašja, da se hoče naučno ministrstvo baviti v vprašanju o državnem nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov. Službeno stališče in plače se bodo določile po državni postavodaji, namreč upravnim potom. Podržavljenje se izvede polagoma, kolikor bodo pripuščala državna sredstva. V tem smislu se bo morala preosnovati tudi deželna postavodaja. Deželni šolski sveti so pozvani, naj zbirajo akte in predlagajo ministrstvu, kako izvesti podržavljenje. — Glede na ta odlok bo zanimalo, da ima že Galicija državne okrajne šolske nadzornike. Okrajne šolske nadzornike nameste v IX. činovni razred, naučno ministrstvo poviša gotovo število tudi v VIII. činovni razred. Imenuje jih naučno ministrstvo. Prejšnja službena doba po šolah se vsteeje v pokojnino. Podržavljenje okr. šolskih nadzornikov se že precej časa zahteva. Naučitelji, ki so nastavljeni po dobrih mestih z lepim stanovanjem in z drugimi ugodnostmi, nič kaj radi ne prevzemajo težavnega in odgovornosti polnega mesta.

+ **Glasilo »verskonravnih« gentelmanov.** »Učiteljski Tovariši«, ki ga piše ponesrečeni belokranjski kandidat, otrok juga, Engelbert Gangl, imenuje danes »Slovenčeve« urednike, ker so tiisto žlobudro, ki jo je liberalnim učiteljem prodajal po Novem mestu Gangl, primerno karakterizirali, — lumpe. Res kavalirsko! Ljudje, ki uče najlepšo ljubezen do sovražnika — kadar je zanje dobro — psujejo nasprotnika, če pove o njihovih produktih svoje pošteno mnenje. Verskonravna vzgoja se res ne more poveriti boljšim ljudem, kakor so »Tovariševci«.

— **Poižkus samoumora dveh natakarev.** Jernej Pabille, star 34 let, natakare v kavarni »All' Europa Felice« v Trstu, je sinoči v kavarni izpil v samomirnilno svrhu dozo karbolne kisline. Zdravnik, pozvan z zdravniške postaje »Igea«, mu je nudil prvo pomoč in ga

dal prenesti v bolnišnico. Pabille se nahaja v opasnem stanju. — Istotako je hotel sinoči končati življenje 26-letni natakare Evgen Tagagnoli. Isti je v ulici Solitario št. 13 živel skupaj z neko žensko, ki ga je pa te dni zapustila. Iz žalosti je zanetil v svoji sobi ogelje in se hotel zadušiti. Domačini so to še pravočasno opazili in ga rešili, vlomili so vrata in hitro pozvali zdravnika.

— **Za upravitelja izpraznjene župnije** Gorenji Logatec je imenovan ondotni kaplan č. g. Leopold Turšič.

— **Pododbor »Slov. dij. zveze« za Ljubljano in okolico,** priredi v nedeljo, 4. septembra t. l. v Št. Vidu nad Ljubljano veselico s petjem in z vprizoritvijo igre »Tri sestre« in burke »Rdeči nosovi«. K obilni udeležbi vabi vse somišljenike.

— **Lov na divje kozle na kamniških planinah.** Od dne 4. do vstetega 7. septembra 1910, se vrši na kamniških planinah (od Grinotvca do Ojstrice in v predgorji) lov na divje kozle ter se slavno občinstvo prosi, da naj v tem času opusti hojo po kamniških planinah, da se ne zgodi nesreča in se ne moti lov.

— **Smrtna kosa.** V noči od 26. na 27. avgusta umrl je na Dunaju po daljšem bolehanju, star 64 let, magister farmacije in c. kr. višji provizor na c. kr. cesarice Elizabete bolnici gospod Franc Pečnik iz znane Vrbančkove rodovine na Stožicah. Pokojni je bil tudi v Ljubljani dobro znan ter vse svoje življenje vrl narodnjak.

— **Smrtni padec skozi okno.** V Šiški je sedel v soboto ponoči natakare Franjo Grašič na oknu svojega stanovanja in v poslušal. Nakrat je izgubil ravnotežje ter je padel z okna na cesto. Poškodoval se je tako, da je v deželni bolnici umrl.

— **Umrli je** v Domžalah vdova Ana Pucihar.

— **Balončki v laških barvah.** V nedeljo so imeli v Ogleju laški liberalci slavnost za »Legu«. Orožniški poročnik je na tej slavnosti zaplenil 17 balončkov, ker so se svetili preveč v laških barvah!

— **Izpremembra poštinih okrajev.** Vasi: Grm, Jurna vas, Koroška vas, Konec, Mihovec, Podmihovec, Pristava in pa Vinja vas, ki so doslej spadale v poštini okraj Kandija, so odšlihmal zopet v poštinem okraju Novo mesto. — K nedavno tega novoustanovljenemu c. kr. poštному uradu v Dragatušu spadajo naslednje vasi: Črešnjevce, Knežina, Lahinja, Narajec (Mali in Veliki), Obrh, Belčvrh, Zapodje, Pusti gradac, Tanča gora, Breznik, Dragovanja vas, Golek, Kvasica, Podlog, Sela pri Goleku, Finke, Suhor (Dolenji in Gorenji), Butoraj, Brdarci in Šipek, spadajoče doslej k trem drugim c. kr. poštним uradom.

— **Obrtna vest.** Dne 11. septembra t. l. priredi obrtna zadruga na Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev v pisarni zadrugne bolniške blagajne na Bledu, Mlino št. 3. Vsi vajenci, kateri so učno dobo dovršili in nameravajo napraviti preizkušnjo, naj vložijo pismene prošnje na obrtno zadrugo na Bledu, katera je koleka prosta. Prošnjo ima podpisati tudi učni mojster in se mora najpozneje do 4. septembra t. l. doposlati. Vajenci, kateri so člani obrtne zadruge na Bledu, vplačajo obenem s prošnjo znesek 5 K kot pristojbino, vajenci od mojstrov, kateri niso člani zadruge, pa imajo vpsolati 12 K kot pristojbino za preizkušnjo. Tudi obrtni pomočniki, kateri še nimajo te preizkušnje in imajo že učno izpričevalo, se sprejmejo k preizkušnji. V tem slučaju so pristojbine enake ter se ima učno izpričevalo prošnji priložiti. Ta preizkušnja je za vsakega rokodelca zaradi tega potrebna, ker brez te svoj čas ne dobi obrtni list za samostojnost mojstra, brez oziroma na to, ali se je učenec učil v takem kraju, kjer obstoji obrtna zadruga ali ne. Ako je bil učenec dolžan obiskovati obrtno šolo, priložiti se ima prošnji tudi izpričevalo obrtne šole.

— **Nove stokronske bankovce** bo de avstro-ogrsko banka zopet pobrala nazaj, ker je v ogrskem tekstu tiskovna napaka. Novi stokronski bankovci so mnogo grši kot dosedanji.

— **Društvo istrskih laških vseučiliščnikov** so ustanovili včeraj v Kopru. Italijanski akademiki nameravajo ustanoviti zvezo vseh italijanskih primorskih akademikihih društev, katere glavni namen bo boj za lastno univerzo.

— **Veleizdajniški proces proti dalmatinskim Srbom?** Hrvaški listi prinašajo vest, da se proti dalmatinskim Srbom pripravlja obtožba radi veleizdaje; ba je se je našel tudi v Dalmaciji Nastić št. 2, ki bo igral isto vlogo, kakor jo je bosenski Nastić. Oblastvem je jako neprijetno, da je stvar prišla na dan, predno imajo še vse niti skupaj. List

»Dubrovnik« je bil te dni zaplenjen, ker je pisal o tej stvari.

— **Reklamne notice za »Nemški dijaški dom«** v Ptuj prinaša »Agramer Tagblatt«; ali Hrvatje res ne najdejo boljših zavodov za svoje sinove — pa bilo tudi nemških — da podpirajo ravno to nemško gnezdo v slovenskem obmejnem kraju?

— **Umrli je** v Trnovem na Notranjskem dekanov oče Martin Kržišnik v nedeljo ob 4. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v 75. letu starosti, previden s sv. zakramenti. Znan je bil vsem po svoji izvanredni pobožnosti. Pogreb bo v torek ob desetih popoldne. — Iz Postojne se nam poroča: Gospod Franc Maček, c. kr. okrajni gozdar, je včeraj ob 2. uri zjutraj po prestopni operaciji umrl. Pogreb bo v torek, dne 30. t. m. ob 8. uri zjutraj. — V Kranju je umrl mizarski mojster gosp. Franc Nadižar.

— **Šolske knjige** za vse šole ima v zalogi »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani; opozarjamo na dozdevni oglas v današnji številki.

DRŽAVNI SHOD KRŠČANSKO SOCIALNE STRANKE.

»Grazer Volksblatt« objavlja daljši članek, v katerem zahteva pojasnil, kaj da je z obljubljenim državnim shodom državne kršč. soc. stranke, ki se jelo merodajnih strankinih krogih obetal letošnjo zgodnjo jesen. Vpraša nadalje, kaj je z izpopolnitvijo časopisja in z reformo zastarelega organizacijskega zistema. List odločno zahteva, da naj se skliče državni strankarski shod, ki bo poživil stranko. Končno list naglašja, da se je izboljšal med poletnimi počitnicami položaj krščansko socialne stranke. V laseh so si namreč češki in nemški soc. demokrati. »Svobodna šola« ima smolo, »Proč od Rimovci«, Wolfovci in Schönererjanci se pripravajo med seboj, kar vse koristi krščansko socialni stranki.

POLJAKI IN VLADA.

»Poljska korespondenca« izvaja: »Ni dvoma, da se je po odgoditvi državnega zbora parlamentarni položaj izboljšal. Značilna je bila zadnja Bienenrthova konferenca z Glabinskim, načelnikom »Poljskega kola«. Ker se poroča o tej konferenci, dokazuje, da so razmere Bienenrthove z voditelji »Poljskega kola« najboljše. Poljski krogi hvalijo, ker se je vlada tako hitro lotila rešiti vprašanje o kanalih. Sicer stvar še ni meritorno rešena, a odločitev ne bo izpremenila razmerja med vlado in Poljaki.

KAKO MAŽARSKI KAPITAL OSVAJA BOSNO.

Agrarna in komercialna banka v Sarajevu (podružnica peštanske »Ogrske komercialne banke«) v poldrugem letu svojega obstanka ni imela nobenih pravih poslov. Sedaj je podal roko njen stari prijatelj dr. Mandić, ki ji je s stavbenikom Langerjem vred za 40 tisoč kron prodal koncesijo za zgradbo električne centrale v Ilidžu, izpeljavo električne železnice Ilidže-Sarajevo. Tudi je dr. Mandić posredoval, da je Stanko Schön, dosedanji ravnatelj Hrv. centralne banke in hranilnice v Sarajevu, katere predsednik je dr. Mandić, sprejel mesto podravnatelja v mažarski agrarni banki. Hrvatje s tem dr. Mandićevim delom seveda niso zadovoljni, a bogve kaj to ni.

SESTANEK AVSTRO - OGRSKEGA IN ITALIJANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

V soboto zvečer je došel zunanji minister Aehrenthal v Isl. Včeraj ga je zaslial cesar Franc Jožef v avdienci. Danes se sestane Aehrenthal v Solnogradu z italijanskim zunanjim ministrom Di San Giuliano. V sredo se podasta oba zunanja ministra v Isl, kjer ostane Di San Giuliano dva dni.

ZAROTA PROTI LAŠKEMU KRALJU.

V Italiji se govori, da so odkrili zaroto proti italijanskemu kralju. V Švic so namreč došli argentinski zarotniki, ki nameravajo vdreti v Italijo, ki je zato ostro zastražila meje.

Cerkveni letopis.

O sprejemanju prvega svetega obhajila.

»Acta Apostolicae Sedis« objavlja po Sv. Očetu odobreni dekret, kongregacije zakramentov z dne 8. avgusta t. l., ki obsega določila, kdaj naj se pripustijo otroci k prvemu svetemu obhajilu. Dekret naglašja, da so otroci dolžni sprejemati sveto obhajilo takoj, ko zmorejo vporabljeti pamet. Starost, ko gredo otroci lahko k izpovedi in k sv. obhajilu ne sme biti različna in dosežejo sposobnost otroci približno v sedmem letu. Popolno znanje veronauka za to ni potrebno. Starši, izpovedniki, učitelji in duhovniki so odgovorni, da

sprejemajo otroci sveto obhajilo. Papež je ukazal, naj škofijski uradi celega sveta vernike obvestijo o dekretu in naj ga puste ob velikonočnem času prečitati. Dekret objavlja obširno zgodovino o sprejemu prvega sv. obhajila po otrocih in naglašja, da nasprotuje katoliškemu nauku navada, po kateri se otroci pripuščajo k sv. obhajilu v poznejših letih in da je do gotove stopinje v zvezi s krivimi nauki janzenizma, ki smatrajo sveto evharistijo za plačilo in ne za pripomoček in podporo človeški slabosti. Dekret naglašja, kako zelo koristno je vsakdanje sveto obhajilo otrokom in odraslenim.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

KAKŠNE GORE LIST JE NAJNOVEJŠI SRBSKI POLITIČNI JUNAK.

Zadnji čas je na Srbskem kar čez noč zrasel nov političen junak, čegar ime je čitati po vsem evropskem, zlasti pa avstrijskem in srbskem časopisju. To je Aleksander Zujović, zastopnik belgrajskega volivnega okraja in po politični barvi radikalec. Ta mož je na strankarskem shodu radikalcev izustil junaške besede, da bo s 5000 svojimi somišljeniki prišel v Belgrad, vrgel s prestola Petra in postavil nanj bivšega prestolonaslednika Jurija. To je prvo njegovo junaštvo — v besedah, drugo pa je že — na konju: S 50 srbskimi kmeti je visoko na konju prijezdil preko Sandžak Novobazarja na Cetinje k jubilejnim slavnostim. To dvoje je moza napravilo »slavnega« v Evropi, ki komaj čaka kakih pisanih novic z Balkana. O tem junaku dneva prinaša »Agramer Tagblatt« poročilo svojega belgrajskega dopisnika, ki pravi, da je ta-le slavni Zujović bil svoj čas navaden bandit, pomočnik in zaveznik hajdukov, ki je v času, ko je Srbija začela trebiti hajduštvo, ušel zasluženi kazni le z begom v Turčijo in od tam v Črno Goro, kjer je užival varstvo kneza Nikole. (Mimogrede rečeno kaže to, da Srbi danes s svojim zavetjem črnogorskim zarotnikom le vračajo z enako mero!) Po amnestiji vseh beguncev ob umoru kralja Aleksandra se je vrnil tudi Zujović v domovino in bil kot nasprotnik Obrenovićev sprejet politične kroge, kjer je udeleževal po možnosti svoje hajduške nagone — kakor ravno kažete gornji dve dejstvi. Mož je torej res — romantičen, če ne druga in zato vreden, da o pasjih dneih najde mesta v evropskem časništvu.

Kupujte le vžigalice: „O korist obmejnim Slovincem“.

Telefonska in brzojavna poročila.

SHOD S. L. S. V PREČNI.
Prečna pri Novem mestu. Včeraj je bil pri nas prav dobro obiskan volivni shod. Zbrani možje so se izrekli soglasno za kandidata S. L. S., profesorja Jarca.

NA DUNAJU NI VEČ KOLERE.
Dunaj, 29. avgusta. Ker se tudi včeraj ni pojavil noben nov slučaj kolere in je tako za opazovanje določeni čas prekoračen, izjavlja zdravstvena oblast, da se ni novih slučajev kolere več bati. Na koleri obolela Terezija Hoffmann se v bolnici vedno bolj počuti. Zdravniki upajo z gotovostjo, da ozdravi.

KOLERE NI V PRAGI.
Praga, 29. avgusta. Izolirani Rus Ivan Klag ni obolel na koleri ter so ga danes že izpustili iz bolnice. — V soboto so tudi pripeljali na kliniko profesorja Meixnerja nekega mestnega delavca, ki je imel močno drisko, vendar se je dognalo, da ni obolel na koleri.

NA MORAVSKEM NI KOLERE.
Brno, 29. avgusta. V soboto so se tu raznašale razburljive vesti o koleri. Cesarsko namestništvo izjavlja, da se na vsem Moravskem ni pojavil niti en slučaj kolere.

KAJ JE S KOLERO NA OGRSKEM?
Budimpešta, 29. avgusta. Višji fizik je izjavil, da se absolutno ni treba več bati, da bi se kolera pojavila v Budimpešti. Dotičnik, o katerem se je pisalo, da ima koleri, je le alkoholik in je obolel na zastrupljenju z alkoholom. Tudi iz Požuna se ne javlja o nobenem novem slučaju.

KOLERE NI V PARDUBICAH.
Pardubice, 29. avgusta. Družino ruskega čevljarja Masuraka, ki so jo izolirali, ker je obolela s sumljivimi znaki kolere, so včeraj izpustili iz bolnice. Mož in žena sta zopet zdrava.

KOLERA NA NEMŠKEM.
Berlin, 29. avgusta. V Spandau-u je umrl pomožni nadzornik Sirnov v municijski tovarni z znaki kolere. Truplo bodo obducirali.

KOLERA V ITALIJI.
Rim, 29. avgusta. V zadnjih 24 urah se je pojavilo 21 novih slučajev kolere in 11 smrtnih slučajev.

SLAVNOSTI NA CETINJU.
Cetinje, 29. avgusta. Včeraj je že navsezgodaj prišlo ljudstvo iz cele Crngore na Cetinje. Ljudstvo je knezu prirejalo burne ovacije. Dopoldne je bilo slovesno blagoslovljeno novo vladno poslopje, ob 11. uri je deputacija častnikov, na čelu ji vojni minister, knezu podarila dragoceno sabljo. Nato je bil blagoslovljen temeljni kamen nove bolnice in temeljni kamen kirurški klinike, ki se bo zgradila na stroške laške kraljice Helene, hčerke črnogorskega kneza. Popoldne je došel na Cetinje srbski prestolonaslednik Aleksander, kateremu na čast se je vršil dine, ob 6. uri so pričeli zvoniti zvonovi in naznanjali slavnost, zvečer pa je bila bakljada in serenada.

Cetinje, 29. avgusta. Danes je bila slovesna seja skupščine. Skupščini je bil predložen predlog, naj se Črno Goro proglasi za kraljestvo. Sprejeti predlog je knez potrdil ter se proglasil za Nikolaja I., kralja črnogorskega. Vlastim se je to naznanilo s posebno noto črnogorske vlade.

CAR ODLIKOVAL ČRNOGORSKEGA KRALJA.

Peterburg, 29. avgusta. Car Nikolaj je imenoval črnogorskega kralja Nikolaja za glavnega maršala ruske vojske, črnogorskega prestolonaslednika princa Danila za generalmajorja, princa Mirka za podpolkovnika in princa Petra za poročnika.

ČRNOGORSKI BEGUNCI V BELGRADU.

Belgrad, 29. avgusta. Uradno se demantirajo poročila inozemskih listov o grozljivih pismih, ki so bili poslani iz Belgrada v Cetinje. Točasno ni v Belgradu nobenih črnogorskih beguncev, še manj pa takih, ki bi bili pod varstvom vlade ali ki bi jih vlada materijelno podpirala.

DEMONSTRACIJE V BELGRADU PROTI ČRNOGORSKEMU KNEZU.

Belgrad, 29. avgusta. Včeraj zvečer je prišlo v narodnem gledališču med predstavo »Balkanske carice«, ki jo je spisal knez Nikolaj in ki se je njemu na čast igrala, do hrupnih demonstracij proti knezu Nikolaju. Demonstracije so se nadaljevale po končani predstavi tudi na ulicah.

GROZNA RUDNIŠKA NESREČA PREČENA.

Moravska Ostrovia, 29. avgusta. 300 rudarjev rudniškega rova »Troednost« v Poljski Ostrovici je bilo v soboto v smrtni nevarnosti. Nekdo je skušal zažgati lesene oboke rova, da bi potom eksplodiranih plinov nastal v rudniku splošen požar. Med razpokani les vtaknjen goreči papir pa je ugasnil, ne da bi se vnel les. Deske so bile le nekoliko ožgane. Uvedla se je takoj preiskava, a se zločincu še ni prišlo na sled.

PROFESOR MONTEGAZZA UMRL.

Specija, 29. avgusta. Včeraj zjutraj je umrl v svoji vili znani laški pisatelj in zdravnik, profesor v Florenci, Pavel Montegazza, star 79 let.

ŠTIRISTO MILIJONOV FRANKOV ZA NOVE PUŠKE.

Pariz, 29. avgusta. Francoska armada dobi nove puške, za katere je določen izdatek 400 milijonov frankov.

Ljubljanske novice.

Ij Kje je župan? Če človek čita liberalne liste, se mu zdi kakor bi gledal tiste podobice, ki te vprašujejo »Kje je...« ter jih moraš vrteti in vrteti, da ga dobiš. Jutri zvečer pa Ga bomo imeli! Če tudi tržni nadzornik Ribnikar po Ljubljani zatrjuje, da bodo mladini premagali podžupana Tavčarja in če se tudi sedaj govori, da namerava Hribar eventuelno volitev vendarle sprejeti, vendar je težko misliti, da bi Ljubljani bil Hribar ohranjen za župana. Kriv je tega »Slovenski Narod«, ker je v soboto pisal, da je bil »Hribar najzaslužnejši avstrijski župan«. Kakor znano so Čehi jako bistrourni, zato je vsak čas pričakovati, da pride deputacija iz Prage »k najzaslužnejšemu avstrijskemu županu« ter ga na podlagi tega »Narodovega« priznanja povabi, naj gre v Prago za župana. Čudno bi namreč bilo, ako bi Čehi najboljše, kar je mogoče dobiti, ne hoteli vzeti zase. Tak bi Hribar postal župan v Pragi, Tavčar v Ljubljani, dr. Triller pa v —

Mostah in kriza bi bila rešena. Bomo videli, kaj bo jutri zvečer. Sedaj je na Tavčarjevi strani edino »Slovenski Narod«, na Hribarjevi pa »vse slovansko časopisje« in — »Slovenski Narod«. Tavčar je pogoj, da mora zopet občeovati z baronom Schwarzem, že izpolnil. Šel je vprašat barona Schwarza, ako je res, da se je on radi nepotrditve Hribarjeve sploh kedaj pogajal z njim, kakor trdijo zlobni mladini. O dieser Schlaumeier, bi rekel Nemec... Tavčar se sedaj v vsaki številki »Naroda« krega nad »konsorcijem obrekovalcev« in nad »Učiteljsko Tiskarno«, ki taka obrekovanja tiska. Kakor bi »Narod« ne živel od samih obrekovanj! Pa dr. Tavčar naj se nikar ne jezi preveč na »Učiteljsko Tiskarno« — tiskarna tiska, kar dajo tiskati tisti, ki so plačani od dr. Tavčarja. Med tem godrnjanjem dr. Tavčarja so se oglasili k volitvi ljubljanskega župana tudi naprednjaki iz Kranja, ki dr. Tavčarja poznajo še iz Florianovih časov. Njihov »Gorenjec« piše: »Hribar mora biti zopet soglasno izvoljen županom bele Ljubljane. Če sprejme, je njegova stvar. Ako pa na noben način ne bo sprejel, tedaj naj se voli županom kak ugleden meščan (glej slučaj Strobach na Dunaju), nikakor pa ne kak mož, ki se je imenoval v sedanjem polemičnem boju, in sicer za toliko časa, da bo bivši župan Hribar lahko s ponosom vzklíkní: Prestano je; sedaj ni nobenega zadržka več! Vlada mora spoznati svojo zmožnost.« — Ta je pa tako trda, kakor je bila časih Florianova roka! Če se le ne bo »Gorenjec«, ki morda celo na Turka misli, tako blamiral, kakor se je narodna delavska organizacija, ki je včeraj hotela imeti svoj prepovedani shod po § 2., pa je poznanje tega paragrafa pokazala s tem, da je v »Narodu« naznaila, da se bodo listki po § 2. udeležencem delili pri vratih. Seveda je vlada tudi tak shod prepovedala. Hudnikov solicitor, predsednik »organizacije«, pa je pokazal, da se na društveni zakon manj razume, kakor na hišno oskrbníštvo pri g. Oroslavu Dolencu. Tako je bila tudi včerajšnja nedelja popolnoma mirna. Razburjeni so v Ljubljani samo dr. Tavčar, dr. Triller, Hribar in nekaj mladino, posebno tisti, katere zanimajo vesti v nemških listih, ki pravijo, da je državna policija zopet pričela preiskave o povzročiteljih znanih septemberskih dogodkov in da je nekaj novih prič podalo nekaj jako obtežljivih podatkov. Tako se je s septembrom pričelo in s septembrom se bo nehalo!

Ij Za Marijanišče. Povodom 80 letnega rojstnega dne cesarjevega je podaril gospod lekarnar Gabrijel Piccoli v Ljubljani za Marijanišče 100 kron. — Bog povrni!

Ij Izpred tukajšnega porotnega sodišča. — **Ponovljena razprava.** Na zatožni klopi sedi zopet France Kotnik, samski delavec iz Spod. Bernika, ker se je dne 30. majnika t. l. razprava proti njemu preložila v svrhu preiskanja njegovega duševnega stanja po zdravniških zvedencih. Kotnik, ki je sila delomržen, je pa tudi tujemu imetju silno nevaren človek, saj nima nič manj kot 26 predkazni, od teh 11 zaradi tatvine. Kakor se iz predkazni vidi, kradel je bolj iz navade kakor iz potrebe. Komaj da je prestal dne 30. januarja t. l. mu zaradi tatvine prisojeno kazen 10 mesecev težke ječe, že je čez dva dni izmaknil na Figovčevem dvorišču v Ljubljani Francetu Habjanu iz voza konjsko odejo. Kakor večinoma vsaki tat, tako se tudi on zagovarja, da je to odejo našel ter jo mislil lastniku vrniti. Deset dni potem na večer je prišel obdolženec k zakonskima Friškovec v Mengeš, kjer je dobil prenočišče. Tu njima je pripovedoval, da pozna dobro njiju sina iz kaznilnice v Gradiški, ker mu je ostal 4 K 46. vin. dolžan in zahteval, naj mu zakonska Friškovec ta znesek povrne, česar pa ta dva nista hotela storiti. Obdolženec je zjutraj ob dnevnem svitu vstal ter vzel gospodarju Francetu Friškovecu suknjo, jopič, hlače in klobuk. Ravno ko jo je hotel s temi ukradenimi rečmi popihati, zalotila ga je gospodinja in mu plen odvzela. Dne 24. februarja t. l. se je pripeljal posestnik France Osolan v Trzin z vozom, v katerem je imel vpreženo kobilu. Skupna vrednost je znašala 200 K. Vpreženi voz je pustil Osolin pred Colnarjevo gostilno, medtem ko si je sam privoščil v sobi okrepčila. To priliko je porabil Kotnik; urno je skočil na voz, pognal kobilu in se peljal v Mengeš, kjer je vse skupaj ponujal za 120 K v prodaj. A kmalu ga je zasledila roka pravice, bil je pri prodaji zasačen in po orožnikih aretovan. Vслед tatvine konjske odeje pri Figovcu je bil Kotnik po mestnem stražniku aretovan in odveden v policijski zapor. Istodobno se je tu nahajal neki 15 let stari čevljarski vajenec, na katerem je poskušal dvakrat izvršiti

zločin, ki je označen v § 129. I b kaz. zak., kar se mu pa ni posrečilo, ker je vsled ropota prišel stražnik in odprl duri policijskega zapora. Temu je povedal deček o nameravanem zločinu. Obdolženec to dejanje deloma taji. Glede duševnega stanja Franceta Kotnika sta sodnijska zdravniška izvedenca izrekla, da je obdolženec alkoholik in duševno manj razvit, vendar pa dobro vé, kaj da dela in je tudi za svoja dejanja odgovoren. O tem, da bi bil svoje hudodelne čine storil le v pijanosti, pravita izvedenca, da so te njegove trditve neistinite. Porotniki so vprašanja o Kotnikovi krivdi potrdili in sodišče ga je obsodilo na dve leti težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsaka dva meseca.

Ij Na poti oslabe. V soboto popoldne je šel 71-letni Luka Mikolič, posestnik iz Sodražice, v Hradeckega vas po opravkih k gostilničarju Anžiču. Mikolič je pa na poti tako oslabe, da je padel in se na desnem očesu in obrazu težko telesno poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Ij Nesreča pri streljanju s topiči. V soboto popoldne so šišenski fantje streljali na gričku nad Šiško s topiči. Ker se nek topič ni hotel sprožiti, sta Adolf Hostnik in Franc Sevcšek gledala v cev in brskala po naboju. Nenadoma se je topič sprožil ter je smodnik puhnil obema v obraz. Poškodovana sta na obeh, obrazu in rokah. Prepeljali so ju v deželno bolnico, vendar je upanje, da ne bosta izgubila vida.

Ij Odlična privatna podjetnost. Po naši domovini splošnoznani in spoštovani veletržec z vinom, posestnik gosp. Alojzij Zajec je pred leti kupil prostor na gričku nad šišensko cerkvijo, odkoder se odpira najlepši razgled na Ljubljano in Gorenjsko ter poznejša leta odkupil tudi precej sveta od g. Koslerja. Na tem prekrasnem svetu je zgradil leseni paviljon, ki stoji še sedaj. — Tu je v večernih urah posedal s svojimi prijatelji in užival lepoto, ki jo je stvarstvo razstrosilo po tem lepem koščku slovenske zemlje. Tu se je podjetnemu gosp. Zajcu porodila misel vstvariti nekaj, kar bi to lepoto še povzdignilo in jo še bolj vzljubilo pri domačinih, pa tudi seznanilo z njo tujce. In zgradil je s svojimi stroški na šišenskem griču ponosno stavbo, s katero je takorekoč postavil krono lepoti razkošne okolice. Včeraj na »Komarjevo« je bila nekaka oficijelna otvoritev te zgradbe. Otvoritev se je vršila brez hrupa, mirno, ker taka zgradba ne potrebuje za reklamo hrusca. Lahko rečemo, da je včeraj največ ljudstva privabil v Šiško novo zgrajeni hotel g. Alojzija Zajca »Bellevue« (Pri lepem razgledu). Lahko se pa tudi reče, da nobeno avstrijsko mesto, pa tudi še daleč za avstrijskimi mejami nima hotela z lepšo lego in lepšim razgledom, kakor je hotel gospoda Zajca. Občinstvo naj si zgradbe ne ogleda, pa bo videlo, da ne pretiravamo. Lahko je g. Zajc ponosen na njega in tudi Šiškarji so lahko ponosni, da imajo med seboj tako podjetnega moža. S to stavbo si je postavil gosp. Zajc nesmrten spomenik. Vsa zgradba priča, da je globoko zamišljena; urejena je silno praktično. Tu imaš prostorne terase okoli zgradbe in na balkonih, v elegantno restavracijo spremenjen gozd, dalje po stopnicah prideš še višje v gozdič k mizam, kjer v najprijetnejšem hladu lahko preživiš cel dan, v notranjosti zgradbe pa so elegantne restavracijske sobane, spodaj pa tudi vinska klet. Ako stopaš po vseh teh prostorih, po teh terasah in pod senčnimi drevesi ter se zvečer zaziblje pred teboj Ljubljana in njena okolica v tisočih lučicah, zdi se ti, da si kje v drugem, doslej neznanem kraju, ker nisi navajen, da bi pri nas domačin s svojimi stroški zgradil kaj takega. To ni zgrajeno na občinske stroške in je vendar mnogo bolj praktično kot marsikaj, za kar se proslavlja v nebo ljudi, ki delajo in zadržajo le z denarjem davkoplačevalcev. Hotel »Bellevue« stoji brezdvoma na vrhu privatne podjetnosti, katero tako pogrešamo, da bi se razvila naša Ljubljana tako kot to zasluži po svoji legi. Primerna reklama za to zgradbo bo pospešila razvoj tujkega prometa in le želimo, da društvo za promet tujcev obrne popolno pozornost na to zgradbo. Gospod Zajec je s privatno podjetnostjo pokazal pot, kako je treba z dejanji delati za razvoj mesta in njegove okolice! Ali bi ne mogli torej tudi za to poklicani faktorji nekoliko bolj se pobrigati za izpeljavo izprehodov tako v tivoljskem gozdu, po Gradu, kakor tudi po popolnoma zanemarjenem Golovcu, kjer je na pr. na Anžičevem griču tudi nekaj, kar bodo nekoč tujci nam vzeli, ako se ne pobrigajo za to domačini. Tudi v tem oziru, da se nekoliko bolj poskrbi za naše izprehode, prednjači g.

Zajec, ki je sam na svoje stroške postavil na izprehodih v okolici svoje nove stavbe udobne klopi za občinstvo. Gospodu Alojziju Zajcu na posrečeni zgradbi najtoplejša čestitamo, pa kot glasilo javnosti se mu moramo tudi zahvaljevati na tem ogromnem delu, ki je v kras Ljubljano in njene posestrime Šiške in ki bo obema koristilo pri njenem nadaljnjem razvoju in napredku.

Ij Komarjeva v Spodnji Šiški. Iz Spodnje Šiške se nam piše: Včerajšnje žegnanje, — takozvana komarjeva nedelja, — se je obhajala tako slavno in veličastno v naši Šiški, da še nikdar tako. Tudi še nikdar ni posetilo tega slavja toliko ljudstva, kakor včeraj. Naši liberalni domačini so mislili to starodavno običajno slavlje iz gotovih političnih ozirov degradirati. Čitalniški zbor, — namreč ako še obstoji, — je odpoval celotno petje in fantje so vzeli cerkveno zastavo, češ, da je njihova in da ne puste, da bi se razobesila na zvoniku. — Mislili so, da nas bodo spravili s tem v zadrego. Toda zmotili so se pošteno. Vzlic vsem intrigam viharale so raz zvonika zastave in vršilo se je tudi cerkveno petje, in sicer tako lepo in veličastno; kakor doslej še nikdar. Prekrasno je pel oddelek moškega zbora »Ljubljane«. Cerkev je bila tudi krasno okrašena. Ljudstvo je z ogromno udeležbo najboljšo odgovorilo na vse intrige.

Ij Socialnodemokratski železničarski shod je bil včeraj dopoldne v areni »Narodnega doma«. Shoda, ki ga je deželna vlada šele v tretji dovolila, se je udeležilo kakih 200 do 250 oseb. Shodu je predsedoval sodrug Udovč, ki je povdarjal, da je svoječasno že dvorni svetnik Ruff obljubil, da se zidajo v Ljubljani železničarske hiše, kakor hitro se postavijo v Trstu in Gorici. Železničarji v Ljubljani zahtevajo, naj se kolikor mogoče hitro zidajo personalne hiše na stavbenem prostoru med skladiščem državne železnice in Marije Terezije ceste. — Kopač iz Trsta je povdarjal, da dobivajo železničarji nezadostne stanovanjske doklade, ki nikakor niso odmerjene z ozirom na krajevne razmere, bodisi na razmere posameznikov. Svoječasno, ko se je govorilo o zidanju državnih železniških delavnic v Ljubljani, se je obrnilo tržaško ravateljstvo na ljubljanskega župana Hribarja z vprašanjem, ali bo dobili za delavstvo državnih delavnic dovolj stanovanj. Hribar pa je odgovoril, da je v Ljubljani dovolj primernih stanovanj, ako pa bi jih primanjkovalo, jih bo že sam preskrbel. Na kak način je Hribar to mislil, se ne vé. Tako se je zgodilo, da se v Ljubljani doslej še ni zidalo personalnih železničarskih hiš. — Sodrug Etbin Kristan je govoril o splošni draginji. — Govoril je še sodrug Grilc in Kopač, ki je končno predlagal resolucijo, v kateri se pozivlje merodajne železniške oblasti, naj v najkrajšem času rešijo vprašanje glede zidanja železničarskih hiš v Ljubljani, ki naj se zgradi na travniku med skladiščem državnih železnic in Marije Terezije ceste (za Koslerjevo pivovarno). Južna železnica pa naj zgradi še toliko hiš, kolikor je potrebno. Nato se je shod zaključil.

Ij Umrla je gdčna. Antonija Znidaršič.

Ij V preiskavi je g. profesor Jug radi svojega novomeškega govora.

Ij Umrla so v Ljubljani: Cirila Perko, hči zasebnega uradnika, 2 meseca. — Urh Salmič, bivši delavec, 72 let. — Konrad Pančur, sin krojaškega pomočnika, 7 let. — Franc Purkat, delavčev sin, 3 mesece.

Ij Nedeljsko delo v Gruberjevem kanalu. Pri podjetju, ki je prevzelo poglavitna dela v Gruberjevem kanalu, vlada grda razvada, da namreč delajo delavci tudi v nedeljo. Ljubljana vendar ni v židovski Galiciji! Tvrdba naj pošteno plača delavce, pa bo dobila dovolj delavnih moči, ki bodo radi delali v delavnikih. Da delajo v nedeljo, je slabo znamenje za trdiko. Za pošteno plačo se pošteno dela, za slabo plačo pa slabo, četudi dalje časa. Kdaj se neki delavci odpočijejo? Delo izmučenih in izčrpanih ljudi itak ne more biti dosti vredno. Sicer pa to nikakor ni lepo, da tvrda, ki dobi lepe denarje za svoja dela, v pokrajini, kjer živi izključno katoliško ljudstvo, izživa in žali običaje prebivalstva. Gotovi, v to poklicani faktorji naj bi se nekoliko zganili. Toliko in toliko se čuje pritožb o delih v Gruberjevem kanalu, o žalostnih razmerah, v katerih žive delavci omenjenega podjetja, pa se menda

Ešvegersko
sivo in rdečo
Marzeljsko
Angeljnovno

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

nikdar ne ukrene kaj potrebnega. Kje so oblasti?

Ij Petega dihurja je vjel letos v past gostilničar g. Cotič na Zaloški cesti sinoči. G. Cotiču so dihurji odnesli že okoli 20 piščancev.

Štajerske novice.

Š Sijajen mladeniški shod. Na gori Oljki se je vršil včeraj, dne 28. avgusta, velikansko obiskani mladeniški shod. Konstatiralo se je, da se je zbrala nešteta množica iz nad dvajset sosednjih župnij. Pod milim nebom sta govorila množici dr. Korošec in dr. Hohnjec ter vzbudila s svojimi izvajanjmi nepopisno navdušenje, koje se je še pomnožilo, ko je za njima začela nastopati cela vrsta mladeničev, ki so v dovršenih govorih dajali izraza svojim čutilom. Okoli dve uri je trajal shod, vkljub temu je ljudstvo vztrajalo do zadnjega trenutka. Shod je zaključil predsednik dr. Rakun z vznesenimi besedami na zbrano mladino. Savinjska dolina je v taboru Vseslovenske ljudske Stranke, to je sijajno dokazalo veličastno zborovanje na gori Oljki. Mi gremo naprej kot vihar, na vrancu oblaku jahaje, in koder pade njegov udar, nebo se in zemlja zamaje!

Š Shod v Hotinji vasi. V Hotinji vasi vršil se je v nedeljo 28. t. m. popoldne gospodarski shod, na katerem so govorili državni in deželni poslanec g. Pišek, nadr. g. Pušenjak in g. dr. Leskovar iz Maribora. Hvala vsem gg. predavateljem za res podučne govore. Le žal, da ni bila udeležba taka kot je bilo pričakovati za ta shod.

Š Zgoraj železniški voz. V soboto, dne 27. avgusta ob 4. popoldne se je med postajama Pragersko-Rače vnelo žveplo v vagonu. V Račah so ga na postaji postavili na stranski tir, kjer je potem zgorel celi vagon razun železja. Žveplo je bilo naloženo v Trstu ter namenjeno v Bruck za neko tvornico vžigalic.

Š Grozen umor. Iz Hočja na Štajerskem se nam o tem še poroča: 18 let stara viničarjeva hči Marija Trpin in 19letna kajzarjeva hči Marija Zigart iz Poljane na Pohorju sta bili svoječasno dobri prijateljici. Zigart je povila pred 6 meseci otroka. Zaradi tega pa ste se Trpinova in njena mati norčevali iz nje. Zigartova pa je začela pripovedovati ljudem, da ste ji Trpinovi svetovali, kako naj bi se izognila porodu, in ji dali za to tudi sredstva. Ta govorica se je vedno bolj širila, kar je bilo za Trpinovi zelo mučno in zato ste sklenili, da se odkrižati Zigartove, kar ste tudi storili na peklenski način. 23. t. m. se je Trpinova hčer naredila bolno in se vlegla v posteljo. Njena mati je odšla k Zigartovi ter jo prosila, naj obišče bolno hčer, ki si želi prijateljice. Zigart se je pustila pregovoriti, prišla k navidezno bolni Trpinovi, vsedla se na rob postelje in začela z njo govoriti. Naenkrat je potegnila Trpinova hčer izpod zglavnika revolver ter ustrelila na ničesar slutečo Zigartovo in jo zadela v prsa. Zigart se je takoj zgrudila na tla. Trpin je skočila s postelje ter je zamašila nesrečni žrtvi rano z bombažem, da bi se ne našlo nobenih sledi o umoru. Stara Trpinka je šla k materi deklice ter ji je nalagala, da je zadela njeno hčer nena doma kap. Prestrašena mati je takoj hitela v stanovanje k Trpinovim. Tam kaj je našla hčer brez življenja. Hotela ji je odpreti obleko na prsih, da bi mogoče oživila z drgnjenjem hčer, toda morilka je držala svojo žrtev v rokah na ta način, da uboga mati ni mogla odpreti obleke. V strahu je začela mati klicati po vodi, ki jo je šla Trpinova tudi iskat. Ta trenotek je mati Zigartove izrabila, da je odpela svojemu otroku obleko na prsih. Z grozo je opazila rano, zamašeno s krvjo prepojenim bombažem. »Morilke, umorile ste mojega otroka, ustrelile ste ga!« Pohitela je iz

hiše, sklicala v obupu sosede, ki so prenesli obstreljeno hčer domov. Ubogo Zigartovo so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer leži brez zavesti, in je le malo upanja, da okreva. Krogla tiči nekje v truplu. Revolver si je izposodila Trpinova od svojega ljubimca, ki ga je prišel dan pozneje iskat in je na to pobegnil. Obe Trpinovi ste bili med ljudmi zelo na slabem glasu. Ljudje so ogorčeni nad groznim činom morilk, ki so ju izročili sodišču v Mariboru.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 29. avgusta.

Pšenica za oktober 1910	9.67
Pšenica za april 1911	10.05
Rž za oktober 1910	7.34
Rž za april 1911	—
Oves za oktober 1910	7.71
Koruza za avgust 1910	5.71
Koruza za september 1910	—
Koruza za maj 1911	5.76

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	736.2	17.0	sl. jug.	oblačno	
28	7. zjut.	37.7	15.7	sl. jvzh.		6.4
28	2. pop.	36.8	19.1	sr. svzh.		
28	9. zveč.	36.5	15.8	sl. szah.		
29	7. zjut.	36.6	12.2	sl. sever	megla	0.0
29	2. pop.	35.7	25.0	sl. jvzh.	pol. obl.	

Srednja predvčerašnja temp. 18.7°, norm. 17.6°.
Srednja včerašnja temp. 16.9°, norm. 17.4°.

Pozor! Pozor!

Prostovoljna javna dražba

Dne 2. in 3. septembra 1910 od 9. ure naprej vrši se prostovoljna javna dražba restavracijske, hotelske in druge oprave v skladišču g. J. Škrlija, spediterja Dunajska cesta 29. Za nakup jako ugodna prilika na, kar se slav. občinstvo opozarja. — Pozor! 3—1

Sprejme se takoj pošten 2456

mesarski pomočnik

sposoben telečje mesarije. — Plača dobra. — Poizve se Ljubljana, Poljanska cesta 27.

Sobna in kuhinjska oprava

se proda radi izpraznenja stanovanja v kratkem času na Dunajski c. 19. III. Povpraša se vsaki dan 3 — 6. ure pop. razun nedelje. 2450 (2)

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani
(Tomanova ulica. Zraven »Narodnega doma«.)

se prične šolsko leto 1910/11 s slovesno službo božjo v domači kapeli
dne 13. septembra ob 9. uri.

Nanovo vstopajoči učenci za prvi razred se bodo vpisovali dne 9., za višje razrede pa dne 10. septembra dopoldne.
Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je zglasiti dne 12. septembra dopoldne.

Vsa natančnejša pojasnila se citajo v naznanilu v šolskem poslopiju.
Ravnateljstvo.

Namesto vsakega drugega obvestila.

2457

†

Žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moja nad vse ljubljena mati, gospa

Ana Pucihar roj. Lahajnar

vдова bivšega faktorja Blasnikove tiskarne

v soboto, dne 27. avgusta t. l. ob 6. uri zvečer po dolgi, hudi bolezni previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice je bil danes v ponedeljek, dne 29. avgusta ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče župne cerkve v Domžalah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Predrago rajnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Domžale, dne 29. avgusta 1910.

Mimi Stalovsky roj. Pucihar, hči.
— Avgust Stalovsky, postajenačelnik, zet.

Brez vsakega posebnega obvestila.

2459

†

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes preminul naš ljubi sin oziroma brat in svak gospod

Fran Maček

c. kr. okrajni gozdar.

Pogreb se vrši dne 30. avgusta ob 8. uri zjutraj na pokopališču v Postojni.

V Postojni 28. avgusta 1910.

Merija Maček mati.

Marija Milohnoja sestra.

Ivan Milohnoja c. kr. fin. komisar, svak.

Dr. Demšar

odpotuje

do 4. septembra

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za **kadilce.**

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani

3427 Cena K 2.—. 52—1

IKO

==

Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena

==

se dobi samo pri

H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg

Lastna tovarna ur v Sveci.

2018

Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

IKO

707

Deklice iz poštenih rodbin, katere bi radi posečale velesl. zunanjo in notranjo šolo, ozir. trgovski tečaj, učitelj. pripravnico i. t. d., katero vodijo včl. g. Uršulinke v Škofji Loki, dobe

stanovanje s hrano

sploh vso oskrbo pri gospej **ANI HAFNER** v Škofji Loki št. 93, II. nadstropje, tik župnijske cerkve. 2409

2 učenca

sprejme takoj za mizarški obrt **Damijan Bonča**, mizar v Vižmarjih štev. 48, p. št. Vid nad Ljubljano. 2372 10

50% prihranite
stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **kri, moč, zdravje** dosežete in ohranite, ako pijete
SLADIN
Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno
v lekarni **Trnkoczy** zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

2 prodajalki

sprejme takoj pekarija **Jean Schrey**, Ljubljana, Gradišče št. 5. 2439

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Št. 15.215/10.

Razpis.

2430

Za zgradbo
cest Stari trg-Kot-Lužčice, Predgrad-Dol, Dol-Prelesje-Kot, Čeplice-Zagordec-Predgrad in Čeplice-Vimol-Vrtače

na okroglo 65.000, 50.000, 23.000, 27.500 in 11.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom **javne ponudbene obravnave**.

Pismene vsa dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predlože

do 12. septembra 1910, ob 12. uri opold.

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je zapečatenih z nadpisom: **„Ponudba za preozetje gradbe cest v poljanski dolini, cestni okraj Črnomelj“**.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 50% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridržuje pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo in oddati ceste skupno ali posamezno v izvršitev.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 24. marca 1910.

Z dobrim vspehom

2268

se pripravlja k

10-1

skušnji za enoletne prostovoljce.

Tozadevna vprašanja naj se naslovijo na upravo »Slovenca« pod naslovom »Skušnja«.

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

= Pozor! = Lepa prilika! =

Lepa, nova hiša

s 5 sobami, 2 kuhinjama, vinsko kletjo ter velikim vrtom se **proda** pod ugodnimi pogoji. - Hiša je na zelo prometnem prostoru poleg državne ceste, pripravna za vsako obrt. Cena se izve v Zgornji Šiški št. 107.

2421 2

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraqustischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—.
Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del; vez. K 1'80.
Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20.
Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3'—.
Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.
Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.
Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.
Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.
Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1'—.
Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol;
Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol;
* Bl. Matek - Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.
Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K —'60.
Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3'—.
* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.
* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30.
Juvancič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del. vez. K 2'50.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3'—.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40.
Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje.
Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.
Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K —'60.
Jeršinovic Anton, **Livijev komentar**; broš. K —'60.
Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade; broš. K —'80.
Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodov. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.
Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Enelde in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bucolica“. Cena se naznani pozneje.
Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—, vez. K 2'50.
Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.
Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkevna pesmarica za moški ali ženski zbor (četveroglas.). K 2'40.
Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Socijologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.
Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5'—.
Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4'—, vez. K 5'40
Leposlovna knjižnica:
I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2'—, vez. K 3'—.
II. zvezek: Ivan Turgenev Sergejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20.
III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3'—, vez. K 4'20.
V. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesni. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.
VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3'—.
VII. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar.
VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar, **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.
Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40.
Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50.
Ljubljana, **Kazipot** s pridejanim načrtom K 1'20.
Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K —'30.
Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.